

1. IDENTIFICACIÓ:

Nom de l'assignatura: Desenvolupament Psicològic al llarg del cycle vital
Codi: 50005
Professorat: Carrasumada Serrano i Àngels Mies
Titulació: Logopedia
Tipologia d'assignatura (obligatòria, troncal, optativa, etc): Troncal
Crèdits (ECTS): 9
Període en que s'imparteix (anual, semestral): anual
Departament: Psicologia bàsica, evolutiva i de l'educació
Idioma en que s'imparteix: català
Grup:
Curs acadèmic: 2007-2008

*El coordinador/a adaptarà els ítems segons la seva titulació.

2. CONTEXTUALITZACIÓ DE L'ASSIGNATURA:

<p><i>Aspectes a tenir en compte...</i></p> <p>a. Fonamentalment aquesta assignatura pretén complementar l'enfoc d'abordatge global d'intervenció logopèdica, des d'una perspectiva en la qual es contemplen tots els aspectes que influeixen en el desenvolupament de la persona.</p> <p>b. Per tal de poder desenvolupar convenientment els continguts i metodologia de l'assignatura, l'alumne ha de tenir mostrar una actitud positiva en l'observació de conductes i tenir capacitat de síntesi de les diferents perspectives en l'abordatge teòric</p>
--

3. OBJECTIUS FORMATIUS DE L'ASSIGNATURA:

Al finalitzar l'assignatura l'alumnat serà capaç de:

- Conèixer les línies generals del desenvolupament humà des del naixement fins a la vellesa.
- Determinar les principals fites que s'assoleixen en les diferents etapes del desenvolupament humà.
- Conèixer els processos implicats en el procés de socialització de les persones al llarg del cycle vital.

- Identificar senyals d'alerta de conductes immadures o desviades per comprendre i interpretar, en el futur, els trastorns del llenguatge i de la comunicació en el context del desenvolupament de les altres funcions psíquiques.
- Considerar els principals aspectes del desenvolupament psicològic en propers anàlisis de les alteracions del llenguatge en la seva activitat professional.
- Aplicar als coneixements i saber argumentar-los.
- Emetre un judici crític.
- Comunicar informacions relacionades amb el contingut als seus iguals, supervisors i clients.
- Desenvolupar les seves habilitats d'aprenentatge en estudis posteriors de manera autònoma

....

4. COMPETÈNCIES DE L'ASSIGNATURA:

- o **Específiques i transversals**

Relació de les competències específiques: coneixements, habilitats (saber i saber fer) que s'esperen dels estudiants	Relació de les competències transversals: treball en equip, comunicació, resolució de problemes, etc.
<ul style="list-style-type: none"> - Conèixer els fonaments de l'aprenentatge humà des de diferents models teòrics. - Conèixer els processos psicològics que poden influir en el procés d'intervenció logopèdica. - Contemplar la influència dels diferents contextos en el desenvolupament humà. 	<ul style="list-style-type: none"> - Considerar la importància del treball interdisciplinari i la seva influència en la intervenció logopèdica. - Actuar de manera autònoma i reflexiva sobre la seva pròpia activitat. - Desenvolupar estratègies de treball en equip. - Aprendre a relacionar els coneixements teòrics amb les evidències empíriques. - Ser capaç d'elaborar informes d'anàlisis de casos pràctics. - Iniciar la recerca de documentació telemàtica.

5. BLOCS TEMÀTICS DE L'ASSIGNATURA:

Bloc 1. Introducció a l'estudi del desenvolupament humà.

Revisar les principals teories del desenvolupament humà així com una introducció a les metodologies d'estudi d'aquest.

1.1 Perspectiva històrica

1.2 Les principals teories del desenvolupament humà

1.3 Introducció a la metodologia de l'estudi del desenvolupament humà

Bloc 2. El desenvolupament cognitiu

Descripció de les característiques fonamentals del desenvolupament cognitiu en els diferents períodes del desenvolupament humà.

2.1 Període sensoriomotriu

2.2 Període preoperatori

2.3 Pensament concret

2.4 Pensament formal

2.5 El desenvolupament cognitiu a l'adulthood i a la vellesa

Bloc 3. El desenvolupament físic i motòric

Descripció de les característiques fonamentals del desenvolupament físic i motòric en els diferents períodes del desenvolupament humà.

3.1 Els dos primers anys de vida

3.2 Dels 2 als 6 anys

3.3 Pubertat i adolescència

3.4 El desenvolupament físic a l'adulthood i a la vellesa

Bloc 4. Introducció al desenvolupament socioafectiu-

-Descripció de com afecten als infants i als adolescents les influències de l'entorn en el seu desenvolupament socioafectiu

4.1 Concepte de socialització

4.2 Influència dels diferents contextos en el procés de socialització:
la família, l'escola i els mass-media

Bloc 5. La construcció de les relacions interpersonals

Anàlisi dels lligams que s'estableixen en el si de la família des d'una

pperspectiva sistèmica i com s'inicien i desenvolupen les relacions d'amistat entre els infants

5.1 Les primeres manifestacions emocionals i afectives

5.2 Els models educatius familiars

5.3 Les relacions familiars

5.4 Les relacions entre iguals

Bloc 6. La construcció i evolució de la personalitat

Descripció dels principals factors que influeixen en el desenvolupament de la personalitat al llarg de tot el cicle vital.

6.1 Desenvolupament del “si mateix”: autoconcepte i identitat personal

6.2 Desenvolupament del rol de gènere i l'adopció del sexe

6.3 Evolució de la personalitat a l'adulthood i a la vellesa

Bloc 7. El desenvolupament moral

Anàlisi de les etapes evolutives i dels principals autors que han descrit el desenvolupament ètic i moral i convencional així com també dels determinants que influeixen en l'adopció de comportaments prosocials

7.1 Raonament moral

7.2 Les normes, les regles i les convencions socials

7.3 La conducta prosocial

6. METODOLOGIES DOCENTS D'ENSENYAMENT – APRENTATGE

Tipus de metodologia emprada.

- a) Classes magistrals: Hi ha informació general que cal exposar a la totalitat del grup classe de forma presencial per tal de garantir un substrat teòric bàsic
- b) Sessions pràctiques: Per relacionar els continguts teòrics amb observació de subjectes en concret.
- c) Estudi de casos: Per desenvolupar la capacitat d'observació i associar els continguts teòrics amb les anàlisis del treball de camp
- d) Desenvolupament de projectes: Per a fomentar la planificació i presa de decisions

- e) Tutories: Per fer seguiment més individualitzat de l'aprenentatge i poder optimitzar el seguiment dels casos
- f) Recerca de documentació telemàtica:
- g) Elaboració d'informes: Per a desenvolupar la capacitat d'associació de continguts entre treball de camp i d'organització i síntesi
- h) Exposicions orals: Per a facilitar espais de posada en comú i habilitats de comunicació, així com també l'organització i planificació del treball en equip i del desenvolupament d'un projecte.

8. SISTEMA D'AVUACIÓ DE L'ASSIGNATURA

<p>Part teòrica: La nota final de teoria serà el resultat de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informes de teoria: 10% de la nota de la part teòrica - Examen d'elecció múltiple: 90% de la nota de la part teòrica <p>La nota final de l'assignatura serà el resultat de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nota de teoria: 60% - Nota de pràctiques: 40% <p>sempre i quan estiguin ambdues parts aprovades.</p>
<p>Indicadors que es tindran en compte per superar l'assignatura:</p> <p>Part teòrica: Superar l'examen de selecció múltiple i/o superar l'avaluació de les activitats optatives, en cas d'elegir aquesta opció</p> <p>Part pràctica: La nota final de la part pràctica serà la valoració de l'informe de pràctiques.</p> <p>Per a poder ser avaluat l'alumnat haurà d'haver complert els següents requeriments: 1. Presentació del projecte sobre el tema en estudi. 2. Assistència a les sessions de presentació del tema, tutoria i exposició oral del treball. 3. D'altres d'específics que es puguin anar indicant al llarg del procés.</p>
<p>Indicar quins instruments s'utilitzaran per dur a terme l'avaluació</p> <p>Part teòrica: Examen de selecció múltiple</p> <p>Part pràctica: treball</p>

9. BIBLIOGRAFIA

<p><i>Bibliografia bàsica</i></p> <p>BERMEJO, V. (1994): <i>Desarrollo cognitivo</i>. Madrid: Síntesis.</p>

CARRETERO,M.,PALACIOS,J. Y MARCHESI,A. (1985) *Psicología Evolutiva.3. Adolescencia, Madurez y senectud*. Alianza psicología.

CASTELLVI, P. (1994): *Teories i models. Introducció a la psicologia evolutiva i educativa*. Barcelona: Biblioteca universitària Enciclopedia Catalana/Universitat Ramon Llull.

COLEMAN,J.C. Y HUSEN,T. (1985) Trad.Castellana. *Inserción de los jóvenes en una sociedad de cambio*. Narcea.Madrid.1989.

CORRAL, J.A. (1986) *El funcionamiento cognoscitivo del adulto: bases para una psicología de la educación a distancia*. UNED.Madrid.

DELVAL,J. (1994) *El desarrollo humano*. Madrid: Siglo XXI Editores.

ENESCO, Ileana (2004): *El desarrollo del bebé. Cognición, emoción y afectividad*. Madrid: Alianza editorial.

FERNÁNDEZ-BALLESTEROS, R.,
IZAL,M.,MONTORIO,I.,GONZÁLEZ,J.L. Y DÍAZ, P. (1992)
Evaluación e intervención psicológica en la vejez. Martinez Roca.
Barcelona.

HOFFMAN,L.; PARIS,S.; HALL,E. (1995) *Psicología del desarrollo hoy*. Madrid: McGraw-Hill.

OCHAITIA, E. ; ESPINOSA, Mª A. (2004) *Hacia una teoría de las necesidades infantiles y adolescentes*. Mc Grau- Hill

PALACIOS,J.; MARCHESI,A.; COLL,C. (1990) *Desarrollo psicológico y Educación*. Madrid:Alianza Psicología.

RIVIÈRE,A. (1987) *El sujeto de la Psicología Cognitiva*. Alianza Psicología. Madrid.

SANTROCK, J.W.(2004) *Adolescencia. Psicologia del desarrollo*. Mc Grau-Hill

SHAFFER, D. (2000) *Psicología del desarrollo. Infancia y adolescencia*. Madrid: Thomson editores.

SILVESTRE,N. Y SOLÉ, M.R. (1993) *Psicología Evolutiva: Infancia y preadolescencia*.Ediciones CEAC.Barcelona.

SILVESTRE,N.,SOLÉ,M.R.,PÉREZ,M. Y JODAR,M. (1996)
Psicología Evolutiva: Adolescencia, edad adulta y vejez. Ediciones CEAC.Barcelona.

VASTA,R.; HAITH, M.H.; MILLER, S. A. (1996) *Psicología infantil*.

Barcelona:Ariel. Psicologia.

VEGA VEGA,J.L. Y BUENO MARTINEZ,B. (1995)*Desarrollo adulto y envejecimiento*. Síntesis.Madrid.

Bibliografia complementària.

CASTORINA, J.A., LENZI, A.M. (2000) *La formación de los conocimientos sociales en los niños*. Gedisa.

JACKSON,S. Y RODRIGUEZ-TOMÉ,H. (Eds.)(1993) *Adolescence and its social worlds*. Lawrence Erlbaum Associates Publishers. Hove (U.K.)

RODRIGO,M.J. (1994) *Contexto y desarrollo social*. Madrid: Síntesis.

Titulació: Assignatura: Objectius: Crèdits ECTS:		Codi:		Curs:		Tipus:	
Continguts per blocs temàtics	Indicadors de competències que es desenvolupen	Tipus d'activitats docents (1) 1,2,3,4,5,6,7	Hores		Activitat d'avaluació (2) 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10	Ponderació respecte el valor final %	
			Prof.	Alumne.			
Introducció a l'estudi del desenvolupament humà El desenvolupament cognitiu El desenvolupament físic i motòric Introducció al desenvolupament socioafectiu La construcció de les relacions interpersonals La construcció i evolució de la personalitat Desenvolupament moral	<ul style="list-style-type: none"> - Conèixer els fonaments de l'aprenentatge humà des de diferents models teòrics. - Conèixer els processos psicològics que poden influir en el procés d'intervenció logopèdica. - Contemplar la influència dels diferents contextos en el desenvolupament humà. - Considerar la importància del treball interdisciplinar i la seva influència en la intervenció logopèdica. - Actuar de manera autònoma i reflexiva sobre la seva pròpia activitat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Classes magistrals - Sessions pràctiques - Estudi de casos - Desenvolupament de projectes - Tutories - Recerca de documentació telemàtica - Elaboració d'informes - Exposicions orals 	Presencials Teoria: 46 Pràctiques: 10	Presencials: Teoria 46 Pràctiques 7 Informes teoria:3+3 Informes pràctiques: 25+25 Hores estudi teoria:35+35 Activitats optatives:	5,6,7,8,10	Teoria 60% Pràctica 40%	

	<ul style="list-style-type: none"> - Desenvolupar estratègies de treball en equip. - Aprendre tècniques d'anàlisi del comportament humà. - Aprendre a relacionar els coneixements teòrics amb les evidències empíriques. - Ser capaç d'elaborar informes d'anàlisis de casos pràctics. - Iniciar la recerca de documentació telemàtica. 					
--	--	--	--	--	--	--

- (1) Activitats d'aprenentatge possibles:** 1 Directes, 2 Tutelades, 3 Treball de camp, 4 Laboratori, 5 Seminari-Fòrum, 6 Treball autònom, 7 Preparació avaluació.
- (2) Activitats d'avaluació:** 1. Prova/entrevista diagnòstica inicial, 2. Informe de progrés, 3. Proves, exercicis, problemes, de procés, 4. Autoavaluació de l'alumne (individual, en grup) de procés, segons pauta, 5. Observacions de procés segons pauta, 6. Valoració final d'informes, treballs, projectes, etc., (individual, o en grup), 7. Proves finals (escrites, orals, ...) , 8. Proves finals d'opció múltiple, 9. Portfolio alumne, Memòria, 10. Autoavaluació de l'alumne final.